

บันทึกท้ายพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ความเป็นมา

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. พระราชบัญญัติเรือสยาม พุทธศักราช ๒๔๘๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๔๘๒ หน้า ๒๓๐

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

เหตุผลในการประกาศใช้

สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรมีกฎหมายว่าด้วยเรือสยาม จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเรือสยาม พุทธศักราช ๒๔๘๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๙ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. หมวด ๑ การจดทะเบียนเรือสยาม (มาตรา ๖ - มาตรา ๑๕)

การจดทะเบียนเรือสยามต้องจดต่อนายทะเบียนเรือโดยผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือสยามได้นั้นต้องมีคุณสมบัติและวิธีการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

๒. หมวด ๒ ใบทะเบียนเรือสยาม (มาตรา ๑๖ - มาตรา ๒๖)

เมื่อมีการจดทะเบียนเรือตามหมวด ๑ แล้ว นายทะเบียนเรือจะออกใบสำคัญเรียกว่า “ใบทะเบียน” ซึ่งเป็นไปตามแบบพิมพ์ของกรมเจ้าท่าให้ โดยในหมวด ๒ จะบัญญัติถึงการขอใบทะเบียนเรือ การต่ออายุใบทะเบียน การแก้ไขใบทะเบียน การจดทะเบียนกรณีเปลี่ยนกรรมสิทธิ์เรือและการขอใบผ่านเมือง

๓. หมวด ๓ การโอนกรรมสิทธิ์เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว (มาตรา ๒๗ - มาตรา ๓๕)

วิธีการโอนซึ่งกรรมสิทธิ์เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้วให้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือและกำหนดวิธีการตรวจสอบการโอน หรือกรณีการตกไปทางอื่นนอกจากนิติกรรม นอกจากนี้ ยังได้กำหนดถึงกรณีที่หุ้นในนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของเรือสยามได้ตกไปเป็นของบุคคลอื่น ต้องยื่นรายงานด้วยเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติการเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือ

๔. หมวด ๔ การจ้างและบุริมสิทธิอันเกี่ยวกับเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว (มาตรา ๓๖ - มาตรา ๓๗)

หมวด ๔ ว่าด้วยการจดทะเบียนการจ้างเรือและผลของการเป็นบุริมสิทธิในเรือที่จดทะเบียนแล้วและอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนผู้มีอำนาจดำเนินการจดทะเบียน

๕. หมวด ๕ ชื่อเรือ การเปลี่ยนแปลงเรือ การเปลี่ยนเมืองทำขึ้นทะเบียน การจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลง

และการจดทะเบียนใหม่ (มาตรา ๓๘ - มาตรา ๔๖)

เรือได้จดทะเบียนแล้วจะใช้ชื่อให้ผิดไปจากที่จดทะเบียนไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมเจ้าท่า โดยวิธีการขอเปลี่ยนชื่อเรือ ให้ทำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และเมื่อแก้ไขแล้วย่อมต้องมีการดำเนินการแก้ไขทางทะเบียนและยื่นขอเปลี่ยนตามวิธีการในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากนี้ การโอนทะเบียนเรือ และการจดทะเบียนเรือย่อมระงับสิ้นไปในกรณีตามพระราชบัญญัติอีกด้วย

๖. หมวด ๖ สิทธิและหน้าที่พิเศษของเรือสยาม (มาตรา ๔๗ – มาตรา ๕๔)

เรือสยามที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ คือ สามารถทำการค้าในน่านน้ำสยามได้ โดยคนประจำเรือต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าอัตราที่อธิบดีเจ้าท่ากำหนด และต้องเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า และเรือสยามเท่านั้นที่มีสิทธิใช้ธงชาติสยามได้

๗. หมวด ๗ เบ็ดเตล็ด (มาตรา ๕๕ – มาตรา ๖๒)

ว่าด้วยเรื่องของการควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ โดยกำหนดบุคคลที่จะเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ของเจ้าพนักงาน ตลอดจนผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

๘. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๖๓ – มาตรา ๖๘) กำหนดบทลงโทษกรณีมีผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ

๙. หมวด ๙ บทเฉพาะกาล (มาตรา ๖๙ – มาตรา ๗๐)

กำหนดระยะเวลาการดำเนินการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติและเหตุแห่งการผ่อนผันเป็นพิเศษกรณีสภาพการณ์ในประเทศเปลี่ยนแปลง

๒. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๘๙ ฉบับพิเศษ วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๑๕ หน้า ๒๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า เรือไทยบางประเภทที่ทำการในน่านน้ำไทย ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการในการพัฒนาการขนส่งทางน้ำเพื่อความเจริญทางเศรษฐกิจ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน

สรุปสาระสำคัญของประกาศของคณะปฏิวัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๒ มีมติบทบัญญัติรวม ๔ ข้อ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. กำหนดเพิ่มความเป็นมาตรา ๔๗ ทวิ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตให้เรือของบุคคลผู้ไม่ต้องด้วยลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือไทยให้สามารถทำการค้าในน่านน้ำไทยได้ (ข้อ ๑)

๒. เปลี่ยนแปลงกำหนดโทษในการกักเรือหรือยึดเอกสารเกี่ยวกับเรือหรือทั้งสองประการ (ข้อ ๒)

๓. เพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๔๗ ทวิ ไว้ในมาตรา ๖๕ ที่กำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (ข้อ ๓)

๓. พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๑ ตอนที่ ๗๗ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๑๗

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากอัตราค่าธรรมเนียมตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ได้กำหนดไว้เป็นเวลา ๓๔ ปีเศษแล้ว ปัจจุบันการขนส่งทางน้ำได้วิวัฒนาการไปและมีเรือขนาดใหญ่เพิ่มขึ้นมาก อัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้เดิมอยู่ในเกณฑ์ต่ำมากไม่เหมาะสมกับภาวะการณ์ในปัจจุบัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมอัตราค่าธรรมเนียมเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗ มีสาระสำคัญ คือ ยกเลิกบัญชีค่าธรรมเนียมอัตราชั้นสูงต่อท้ายพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ และให้ใช้บัญชีค่าธรรมเนียมอัตราที่ชั้นสูงตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้แทน

๔. พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๕ ตอนที่ ๑๕๖ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๑ หน้า ๒๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ในส่วนที่ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทย การออกใบทะเบียนชั่วคราวในต่างประเทศและเอกสารประจำเรือไม่เหมาะสมแก่สภาพการณ์ปัจจุบัน ทั้งยังมิได้มีการเก็บค่าธรรมเนียมในกรณีเปลี่ยนแปลงตัวเรือหรือส่วนอื่นของเรือในภายหลัง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวและบัญชีค่าธรรมเนียมอัตราชั้นสูงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนั้นโดยที่มาตรา ๖๒ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ แต่ได้มีพระราชบัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงหรือกรมซึ่งได้มีการปรับปรุงใหม่ พุทธศักราช ๒๔๘๔ โอนอำนาจดังกล่าวให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เพื่อความสะดวกที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมจะใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติโดยไม่ต้องอ้างพระราชบัญญัติโอนอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงหรือกรมซึ่งได้มีการปรับปรุงใหม่ พุทธศักราช ๒๔๘๔ อีก สมควรแก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๖๒ เสียด้วยจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทย (มาตรา ๓)
๒. เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของการออกใบทะเบียนชั่วคราวในต่างประเทศ และเอกสารประจำเรือให้เหมาะสมแก่สภาพการณ์ (มาตรา ๔ – มาตรา ๖)
๓. เปลี่ยนผู้รักษาการจากเดิม “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม” (มาตรา ๗)
๔. ยกเลิกความในเลขลำดับที่ ๔ ของบัญชีค่าธรรมเนียมอัตราชั้นสูงท้ายพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๗ (มาตรา ๘)

๕. พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๒ ตอนที่ ๑๕๔ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๘ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๘ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. ๒๔๘๑ กำหนดให้บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทยต้องมีทุนในบริษัทเรือไทยไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ จากกรณีดังกล่าวทำให้ชาวต่างประเทศไม่สนใจที่จะมาลงทุนด้านธุรกิจพาณิชย์นาวี นอกจากนั้นแล้ว การส่งเสริมกองเรือพาณิชย์ของไทยเท่าที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ไม่สามารถจัดหาเรือใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารด้านขนส่ง เพราะมีราคาแพงมาก ประกอบกับจะต้องแข่งขันกับต่างประเทศที่มีความก้าวหน้าในทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เรือประเภทขนส่งสินค้าเฉพาะที่บรรจุใส่คอนเทนเนอร์ ซึ่งสะดวกในการขนถ่ายและเดินทาง สามารถรักษาคุณภาพของสินค้าให้คงสภาพเดิมอยู่ได้และนอกจากนั้น เรือที่ทำการค้าในน่านน้ำไทยในปัจจุบันก็ใช้คนประจำเรือล้วนแต่มีสัญชาติไทยทั้งสิ้นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้เสีย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เปลี่ยนแปลงคุณสมบัติผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทย (มาตรา ๓)

๒. เพิ่มความเป็นมาตรา ๗ ทวิ ว่าด้วยคุณสมบัติผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์จดทะเบียนเป็นเรือไทย ซึ่งใช้ประกอบการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศโดยเฉพาะ และไม่ประกอบการค้าในน่านน้ำไทย โดยกำหนดให้บุคคลสัญชาติไทยต้องมีทุนในบริษัทเรือไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ (มาตรา ๔)

๓. ปรับเปลี่ยนอัตราส่วนของบุคคลที่มีสัญชาติไทยในการปฏิบัติหน้าที่เป็นคนประจำเรือไทยที่ใช้ประกอบการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕)

๖. พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๒๑๑ ฉบับพิเศษ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๔ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติเรือไทยพุทธศักราช ๒๔๘๑ ได้กำหนดอัตราส่วนการถือหุ้นระหว่างคนไทยและคนต่างด้าวในการถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทยไว้ในมาตรา ๗ และมาตรา ๗ ทวิ แต่ไม่มีบทลงโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวโดยการถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทยแทนคนต่างด้าว นอกจากนั้น การฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวยังทำให้คนต่างด้าวได้รับสิทธิและประโยชน์บางอย่างตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพาณิชย์นาวีด้วย สมควรวางมาตรการป้องกันมิให้มีการถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทยแทนคนต่างด้าวกับป้องกันมิให้คนต่างด้าวได้รับสิทธิและประโยชน์จากการถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทยโดยมิชอบ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ห้ามบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทยและนิติบุคคลซึ่งสามารถถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทย กระทำการในลักษณะที่เป็นการถือกรรมสิทธิ์หรือถือหุ้นแทนคนต่างด้าว (มาตรา ๓)
๒. บัญญัติบทลงโทษ ในการฝ่าฝืนกรณีถือหุ้นแทนคนต่างด้าว (มาตรา ๔, ๕)
๓. แก้ไขอำนาจหน้าที่ ในการกักเรือและยึดเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรือของเจ้าพนักงาน กรณีมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติของพระราชบัญญัติ (มาตรา ๖)
๔. ให้อำนาจนายทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือถอนทะเบียนเรือได้กรณีมีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติในการถือหุ้นแทนคนต่างด้าว (มาตรา ๗)
๕. เพิ่มบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนบทบัญญัติในความผิดที่กำหนดขึ้นมาใหม่ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ (มาตรา ๘ - มาตรา ๙)

๗. พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๓ ก วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากคุณสมบัติของผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทยตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ และมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘ ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ทำให้การลงทุนในกิจการกองเรือพาณิชย์ไม่คล่องตัว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่เพื่อขยายโอกาสให้มีการลงทุนในกิจการกองเรือพาณิชย์มากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ เปลี่ยนแปลงแก้ไขคุณสมบัติผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทย ซึ่งทำการค้าในน่านน้ำไทย และซึ่งใช้ประกอบการขนส่งระหว่างประเทศโดยเฉพาะไม่ทำการค้าในน่านน้ำไทย ตามมาตรา ๔๗ และกำหนดนิยามของคนต่างด้าวให้หมายความว่า คนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (มาตรา ๓)

๘. พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒๖ ก วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประเทศไทยมีนโยบายที่จะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. ๑๙๗๓ และพิธีสาร ค.ศ. ๑๙๗๘ ซึ่งรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ เพื่อร่วมมือกับนานาประเทศในการป้องกันมลพิษในทะเลอันเนื่องมาจากการปล่อยทิ้งสารที่เป็นอันตรายจากเรือ หรือจากสิ่งก่อสร้างในทะเล ทั้งที่ติดตรึงอยู่กับที่หรือที่ลอยน้ำได้ และตามอนุสัญญาดังกล่าวกำหนดให้

รัฐภาคีห้ามมิให้เรือที่อยู่ในบังคับของรัฐละเมิดข้อกำหนดของอนุสัญญา และต้องจัดให้มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดซึ่งตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมการกระทำดังกล่าวทั้งหมด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๑๔. ของมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑

“๑๔. “สารที่เป็นอันตราย” หมายความว่าถึงน้ำมันหรือสารอื่นใด ซึ่งเมื่อปล่อยทิ้งลงสู่ทะเลแล้ว อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในทะเล หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อความงามตามธรรมชาติ หรือรบกวนการใช้ประโยชน์อื่น ๆ อันชอบด้วยกฎหมายจากทะเลตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีประกาศกำหนด” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (มาตรา ๔)

๒.๑ “มาตรา ๕๓/๑ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือไทยปล่อยทิ้งหรือทำให้สารที่เป็นอันตรายหรือสิ่งใด ๆ ที่มีสารที่เป็นอันตรายปนอยู่พ้นจากเรือลงสู่ทะเลไม่ว่าบริเวณใด ๆ เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนดในมาตรา ๕๓/๒ ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เป็นการปล่อยทิ้งจากการสำรวจ การแสวงหาประโยชน์ หรือจากกระบวนการเกี่ยวกับทรัพยากรแร่บนพื้นท้องทะเลนอกชายฝั่ง หรือเป็นการปล่อยทิ้งเพื่อวัตถุประสงค์ในการวิจัยทางวิทยาศาสตร์อันชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการลดหรือการควบคุมมลพิษ

การปล่อยทิ้งตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงการรั่ว การกำจัด การหก การซึม การสูบ การแพร่กระจาย หรือการเทสารที่เป็นอันตรายหรือสิ่งใด ๆ ที่มีสารที่เป็นอันตรายปนอยู่ด้วย

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้ควบคุมหรือเจ้าของสิ่งก่อสร้างในทะเลที่ยังที่ติดตั้งอยู่กับที่หรือที่ลอยน้ำได้ ซึ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อการสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียม หรือสนับสนุนการสำรวจ หรือผลิตปิโตรเลียม หรือการสำรวจและแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรในทะเลด้วย

๒.๒ มาตรา ๕๓/๒ ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดชั้นและรายชื่อของสารที่เป็นอันตราย มาตรฐานการควบคุมการปล่อยทิ้งสารที่เป็นอันตราย และวิธีการกำจัดสารที่เป็นอันตราย”

๓. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (มาตรา ๕)

“มาตรา ๖๗/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕๓/๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ และต้องชดใช้เงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัดหรือแก้ไขสารที่เป็นอันตราย ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมด้วย

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๓/๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด แล้วให้ส่งพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินคดีต่อไป

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้ดำเนินการกำจัดหรือแก้ไขสารที่เป็นอันตรายและฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมด้วยตนเองในเวลาใกล้เคียงกับเหตุที่เกิดขึ้นแล้ว ให้ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง”

๙. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๙ ก วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ หน้า ๑๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันได้มีการบังคับใช้ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้มีการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ เพื่อปรับปรุงระบบ การจดทะเบียนเรือประมง สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของเจ้าของเรือ หรือผู้ครอบครองเรือประมง ตลอดจนบทลงโทษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการป้องปรามการกระทำ ความผิด และเพื่อให้ การแก้ไขปัญหาการทำการประมงสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืนและเป็นระบบอันเป็น การยกระดับมาตรฐาน การประมงของประเทศไทยให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และโดยที่การดำเนินการ ดังกล่าวต้องกระทำ ให้แล้วเสร็จโดยรวดเร็ว เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการทำการประมงได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นรีบด่วน อันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทาง เศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติ ทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ในกรณีที่เรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้วได้สูญหายไป ถูกขโมย ถูกเพลิงไหม้โดยสิ้นเชิง อับปาง ทำลายหรือถูกละทิ้ง ให้เจ้าของเรือแจ้งแก่นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่า ขึ้นทะเบียนของเรือนั้น พร้อมทั้งเอกสารหรือหลักฐาน ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ตนทราบเหตุการณ์ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศกำหนด (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

๒. กำหนดให้เพิ่มความเป็นหมวด ๖/๑ เรือประมง มาตรา ๕๔/๑ มาตรา ๕๔/๒ มาตรา ๕๔/๓ มาตรา ๕๔/๔ มาตรา ๕๔/๕ มาตรา ๕๔/๖ มาตรา ๕๔/๗ มาตรา ๕๔/๘ มาตรา ๕๔/๙ และมาตรา ๕๔/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (มาตรา ๔)

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “เรือประมง” ให้หมายความว่า เรือทุกขนาดที่ใช้หรือเจตนาจะใช้ หรือมีหรือติดตั้งเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ทำการประมง เพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำใน ทางการค้า และคำว่า “เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ” ให้หมายความว่า เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๑)

๒.๒ กำหนดให้ในการขอจดทะเบียนเรือไทยสำหรับเรือประมง นอกจากต้องปฏิบัติตาม บทบัญญัติว่าด้วยการจดทะเบียนเรือไทย ผู้ขอจดทะเบียนต้องได้รับหนังสือรับรอง เพื่อประกอบการยื่นคำขอ ต่อนายทะเบียนเรือ (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๒)

๒.๓ กำหนดให้การขอเปลี่ยนแปลงประเภทของเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ การขอเปลี่ยนแปลง รายละเอียดตัวเรือหรือเครื่องจักรของเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ และการขอโอนกรรมสิทธิ์เรือประมง หรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือยื่นคำขออนุญาต ต่อนายทะเบียนเรือ โดยให้นำความ ในมาตรา ๕๔/๒ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๓)

๒.๔ กำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องควบคุมจำนวนเรือสำหรับ การประมงเพื่อประโยชน์ ในการป้องกันหรือปราบปรามการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง หรือ

เมื่อได้รับแจ้งการงดการออกใบอนุญาตทำการประมงจาก กรมประมง หรือเรือที่ใช้ทำการประมงเกินจำนวน ที่คณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติกำหนด ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศงดการจดทะเบียนเรือประมง เป็นการชั่วคราวได้คราวละไม่เกิน ๒ ปี (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๔)

๒.๕ กำหนดกรณีให้นายทะเบียนเรือมีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนเรือไทยโดยบันทึกเหตุแห่งการ เพิกถอน และจำหน่ายทะเบียนเรือไทยออกจากสมุดทะเบียนเรือไทย (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๕)

๒.๖ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำที่ถูกเพิกถอนทะเบียน เรือไทยตามมาตรา ๕๔/๕ ต้องแจ้งจุดจอดเรือภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่ได้รับแจ้งเป็นหนังสือถึงการถูกเพิกถอน ทะเบียนเรือไทยให้เจ้าท่าทราบ และให้ส่งคืนใบทะเบียนและใบอนุญาต ใช้เรือภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง เป็นหนังสือดังกล่าวจากนายทะเบียนเรือ รวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอื่นใด ตามที่เจ้าท่ากำหนด (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๖)

๒.๗ กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายเรือจากจุดจอดเรือตามที่ได้แจ้งหรือกำหนดตามมาตรา ๕๔/๖ หรือปลด รื้อถอน ทำให้เสียหาย หรือทำลายเครื่องมือควบคุมเรือหรือเครื่องมืออย่างใด ๆ รวมทั้งเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามมาตรา ๕๔/๖ วรรคสอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือมีเหตุฉุกเฉินจำเป็นอันมิอาจ หลีกเลี่ยงได้ (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๗)

๒.๘ กำหนดให้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น เจ้าท่าอาจจัดให้มีการดูแลรักษาเรือประมงหรือ เรือขนถ่าย สัตว์น้ำที่ถูกเพิกถอนทะเบียนเรือไทยหรือมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนดูแลรักษาได้ โดยให้เรียก เก็บค่าใช้จ่ายจากเจ้าของเรือ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๘)

๒.๙ กำหนดให้เรือประมงที่เจ้าของเรือประสงค์จะแยกชิ้นส่วนหรือ ทำลายเรือจะต้องมีหนังสือ รับรองจากกรมประมง และต้องจัดทำแผนดำเนินการและได้รับอนุมัติ แผนดำเนินการจากเจ้าท่า (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๙)

๒.๑๐ กำหนดให้เจ้าของเรืออาจแจ้งงดใช้เรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือเปลี่ยนประเภท เรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำเป็นเรืออื่น หรือเรืออื่นเป็นเรือประมงหรือ เรือขนถ่ายสัตว์น้ำต่อนายทะเบียน เรือ ก่อนวันที่ยานทะเบียนเรือมีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนเรือไทยและจำหน่ายทะเบียนเรือไทยออกจากสมุด ทะเบียนเรือไทย เพื่อประโยชน์ในการคงไว้ซึ่งทะเบียนเรือไทย (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๔/๑๐)

๓. กำหนดให้เจ้าท่ามีอำนาจกระทำการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ที่มีโทษปรับ ทางปกครองหรือมีโทษทางอาญาที่เป็นโทษปรับสถานเดียว (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๑)

๔. กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๘ บทกำหนดโทษ มาตรา ๖๒ ทวิ มาตรา ๖๒ ตริ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๓ ทวิ มาตรา ๖๓ ตริ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๗/๑ และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเรือไทย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ (มาตรา ๗)

๔.๑ กำหนดบทลงโทษต้องชำระค่าปรับทางปกครองแก่ผู้กระทำความผิดฐานเปลี่ยนประเภทของ เรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือเปลี่ยนแปลงรายละเอียดตัวเรือหรือเครื่องจักรของเรือประมงหรือ เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ถูกต้อง ตามที่ได้รับอนุญาต อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๔/๓ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔/๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๔/๙ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามที่ได้มีการแจ้งไว้ตามมาตรา ๕๔/๑๐ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓)

๔.๒ กำหนดบทลงโทษต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท แก่ผู้โอน กรรมสิทธิ์เรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำโดยไม่ได้นำดำเนินการทางทะเบียน (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๔)

๔.๓ กำหนดให้กรณีถ้าผู้ถูกปรับตามมาตรา ๖๓ หรือมาตรา ๖๔ ไม่ชำระค่าปรับทางปกครอง ให้เจ้าท่ามีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญา เพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครอง ในการนี้ ถ้าศาลพิพากษาให้ชำระค่าปรับทางปกครอง หากผู้นั้น ไม่ชำระค่าปรับทางปกครองภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้น เพื่อชดใช้แทนค่าปรับทางปกครอง แต่มีให้นำมาตรวจการกักขังแทนค่าปรับมาใช้แก่ผู้นั้น (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕)

๔.๔ กำหนดให้ในกรณีถ้าการกระทำความผิดซึ่งมีโทษปรับทางปกครองเป็นความผิดต่อเนื่องและเจ้าท่าได้พิจารณาสั่งลงโทษปรับทางปกครองสำหรับความผิดนั้น ผู้กระทำความผิดต้องชำระค่าปรับรายวันอีกนับแต่วันที่มีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองดังกล่าว ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตาม หรือจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๖)

๔.๕ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติถูกต้องหรือได้ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงภายในระยะเวลา ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งตามมาตรา ๖๓ วรรคสอง ให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นค่าปรับตามมาตรา ๖๖ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗)

๔.๖ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี และปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แก่บุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย นิติบุคคลซึ่งสามารถถือกรรมสิทธิ์เรือจดทะเบียนเป็นเรือไทยได้ ตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๗ ทวิ หรือบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งสามารถถือกรรมสิทธิ์เรือ จดทะเบียนเป็นเรือไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ ซึ่งฝ่าฝืนมาตรา ๗ ทริ หรือ มาตรา ๗ จัตวา (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘)

๔.๗ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๖๘ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่ทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๘ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๑)

๔.๘ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ วรรคสอง มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๐ มาตรา ๕๒ หรือ มาตรา ๕๔/๓ วรรคสอง (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๒)

๔.๙ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท แก่นิติบุคคลซึ่งถือกรรมสิทธิ์เรือ จดทะเบียนเป็นเรือไทย ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ ทวิ (๑) (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๓)

๔.๑๐ กำหนดโทษปรับเป็นรายวันแก่นิติบุคคลซึ่งถือกรรมสิทธิ์เรือ จดทะเบียนเป็นเรือไทยฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ทวิ (๒) (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๔)

๔.๑๑ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ควบคุมเรือที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๙ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๕)

๔.๑๒ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แก่ผู้ควบคุมเรือในกรณีที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๗ เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด ตามมาตรา ๔๗ ทวิ มาตรา ๕๐ หรือ มาตรา ๕๑ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๖)

๔.๑๓ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๘ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๗)

๔.๑๔ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แก่เจ้าของ หรือผู้ควบคุมเรือที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕๓ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๘)

๔.๑๕ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องชดใช้เงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการกำจัด หรือแก้ไขสารที่เป็นอันตราย ค่าเสียหายสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนสู่สภาพเดิมด้วย แก่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕๓/๑ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๙)

๔.๑๖ กำหนดให้ในกรณีที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๕๑ ศาลจะสั่งริบเรือ เครื่องประกอบเรือ ผลประโยชน์ที่ได้จากเรือ และวัตถุที่ใช้ทำการฝ่าฝืนนั้นเสียก็ได้ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๑๐)

๔.๑๗ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ที่ฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๔/๗ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๑๑)

๔.๑๘ กำหนดให้เมื่อเจ้าท่าได้กระทำการเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๑ สำหรับความผิดที่บัญญัติในส่วนนี้แล้ว และผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่เจ้าท่าเปรียบเทียบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีนั้นเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๘/๑๒)

๑๐. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ หน้า ๘๔

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันประเทศไทยได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเรือไทยที่ใช้ทำการประมง ขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือสนับสนุนการประมง เพื่อใช้ในการติดตาม ควบคุมและเฝ้าระวังมิให้มีการนำเรือไปใช้ทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจากการจัดทำฐานข้อมูล ปรากฏว่ามีเรือบางส่วนที่เจ้าของเรือแจ้งว่าเรือจม สูญหาย จำหน่าย จ่าย หรือโอนให้แก่ผู้อื่นโดยไม่สามารถแสดงหลักฐานและไม่สามารถติดตามหรือตรวจสอบได้ว่าเรืออยู่ที่ใด จึงมีความเสี่ยงที่จะมีนำเรือดังกล่าวไปใช้ทำการประมง ขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือสนับสนุนการประมง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย สมควรกำหนดมาตรการป้องกันมิให้มีการนำเรือประมง เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ และเรือสนับสนุนการประมงดังกล่าวกลับเข้ามา จดทะเบียนเป็นเรือไทย หรือนำมาใช้ทำการประมง ขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือสนับสนุนการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ และโดยที่การดำเนินการดังกล่าวต้องกระทำให้แล้วเสร็จโดยรวดเร็วเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการการประมงได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนด

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดเพิ่มพินัยมตต่อไปนี้เป็น ๖/๑, ๖/๒, และ ๖/๓.

๖/๑. “เรือประมง” หมายความว่า เรือทุกขนาดที่ใช้หรือเจตนาจะใช้ หรือมีหรือติดตั้งเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ทำการประมง เพื่อแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำในทางการค้า

๖/๒. “เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ” หมายความว่า เรือขนถ่ายสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

๖/๓. “เรือสนับสนุนการประมง” หมายความว่า เรือที่ใช้หรือเจตนาจะใช้บรรทุกน้ำมัน น้ำจืด อาหาร หรือสิ่งอื่นใด เพื่อสนับสนุนเรือประมงหรือเรือขนถ่ายสัตว์น้ำ ทั้งนี้ ประเภทและขนาดของเรือ และลักษณะของสิ่งที่จะบรรทุกหรือให้การสนับสนุนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๒. กำหนดให้นำ ความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับกับเรือที่เจ้าของเรืออ้างว่าได้จำหน่าย จ่าย หรือโอนไปให้ผู้อื่นโดยไม่สามารถแสดงหลักฐานการจำหน่าย จ่าย หรือโอนและไม่สามารถติดตามหรือตรวจสอบได้ว่าเรืออยู่ที่ใดด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒/๑)

๓. กำหนดยกเลิกมาตรา ๕๔/๑ (มาตรา ๕ ยกเลิกมาตรา ๕๔/๑)

๔. กำหนดให้นายทะเบียนเรือมีคำสั่งเพิกถอนทะเบียนเรือไทยโดยบันทึกเหตุแห่งการเพิกถอนและจำหน่ายทะเบียนเรือไทยออกจากสมุดทะเบียนเรือไทย ในกรณีเรือประมงที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือไทยแล้วแต่ไม่ได้รับใบอนุญาตใช้เรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย หรือใบอนุญาตใช้เรือสิ้นอายุโดยมิได้ยื่นคำขอต่ออายุภายในหกสิบวันนับแต่วันที่เจ้าท่าแจ้งให้เจ้าของเรือทราบถึงการสิ้นอายุของใบอนุญาตใช้เรื่อนั้น (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๔/๕ (๔))

๕. กำหนดโทษแก่ผู้นำเรือประมง เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ หรือเรือสนับสนุนการประมงที่ถูกเพิกถอนทะเบียนเรือตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๒/๑ ไปทำการประมง ขนถ่ายสัตว์น้ำหรือสนับสนุนการประมงแล้วแต่กรณี (มาตรา ๗ เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๖๘/๒)

๖. กำหนดให้เรือประมง เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ และเรือสนับสนุนการประมง ตามบัญชีรายชื่อเรือสูญหายถาวรที่อธิบดีกรมเจ้าท่าประกาศกำหนดในวันก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับถือเป็นเรือที่มีการแจ้งแก่นายทะเบียนตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๘)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ